

TO SEE... OR NOT TO SEE

LICHTPLAN DIEVER | VOORLOPIG ONTWERP TWEEDE FASE | NOVEMBER 2020

JAAP VAN DEN ELZEN | LICHTKUNSTENAAR

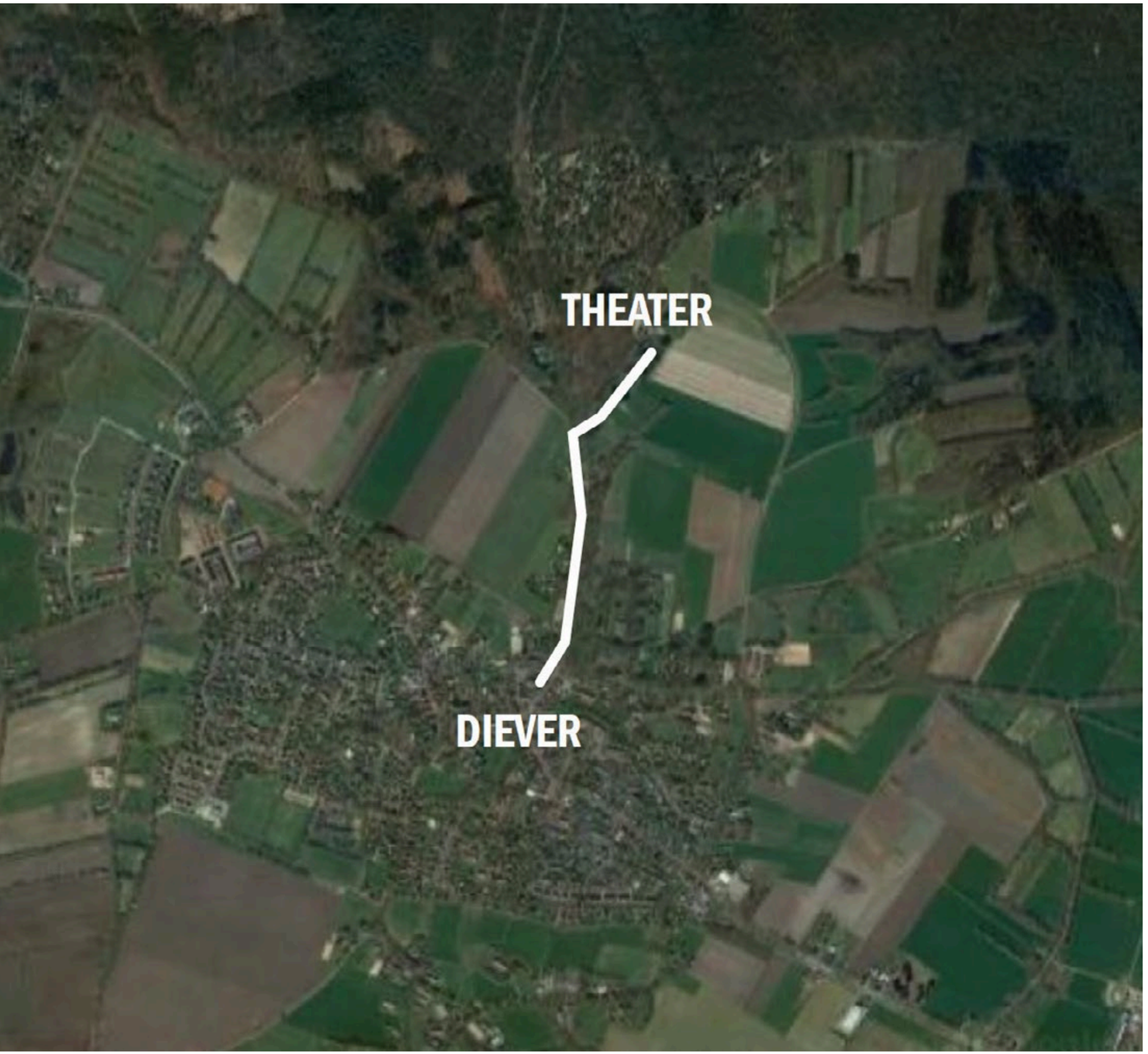

LICHTTHEATER

In opdracht van Foundation Village of Shakespeare heeft lichtkunstenaar Jaap van den Elzen een artistiek lichtplan ontwikkeld met de titel *“To see… or not to See”*. Dit lichtplan is onderdeel van het Kunstenplan Diever, Village of Shakespeare

De thematiek van het theater staat centraal. Maar: verwarring zal in het theater aanwezig zijn. Want: wie is een acteur en wie publiek? Zit je in de zaal of op het podium? Zijn de bomen decor of regisseurs? Worden er dubbelrollen gespeeld?

Van lichtplan naar lichttheater
Licht wordt door Van den Elzen in de spotlight gezet. Zijn script van *licht en donker* maakt het lichtplan tot een lichttheater waarin licht magie kan geven, maar ook subtiele verwondering.

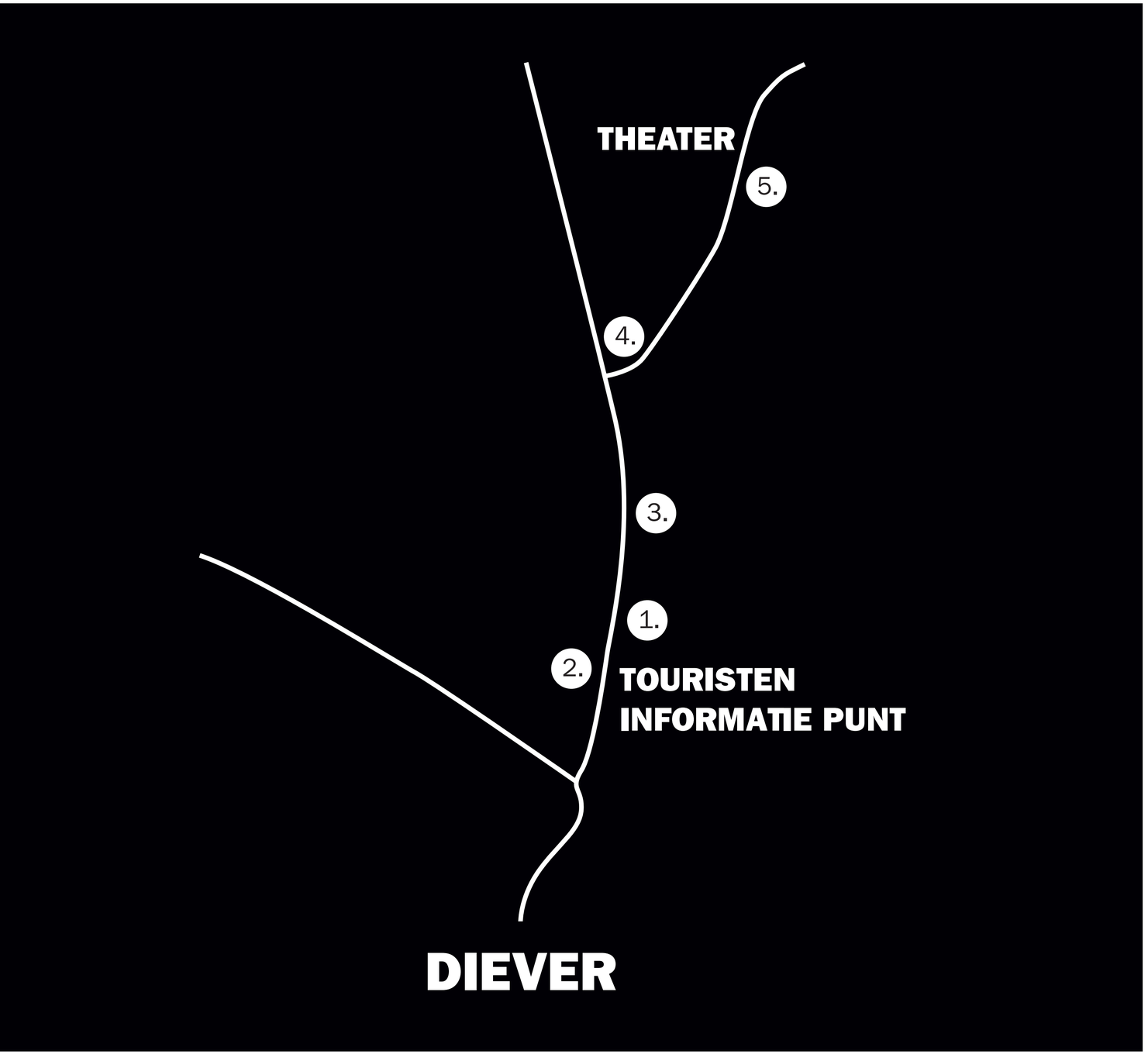

HET PODIUM

Het podium voor het lichttheater is de route vanaf het Touristen Informatie Punt naar het Shakespeare openluchttheater. Een podium van ca. een kilometer lang waar zich in verschillende scènes een spel van licht en donker afspeelt. Een boom, het voetpad of een baarhuisje fungeren als decor dat tot leven komt door de beweging van de voorbijgangers. Hierdoor worden zij een onlosmakelijk onderdeel van het lichttheater. Maar: als acteur, publiek of regisseur? En bestaat het lichttheater nog als het licht uit is? *To See...or not to See.*

De taal van William Shakespeare (WS) dient als inspiratiebron voor het lichttheater. Om hier een inhoudelijke verdiepingsslag in te maken is er samengewerkt met Jack Nieborg, regisseur van de Toneelvereniging Diever. Waarvoor dank.

“ALL THE WORLD’S A STAGE
AND ALL THE MEN AND WOMEN MERELY PLAYERS”
SHAKESPEARE

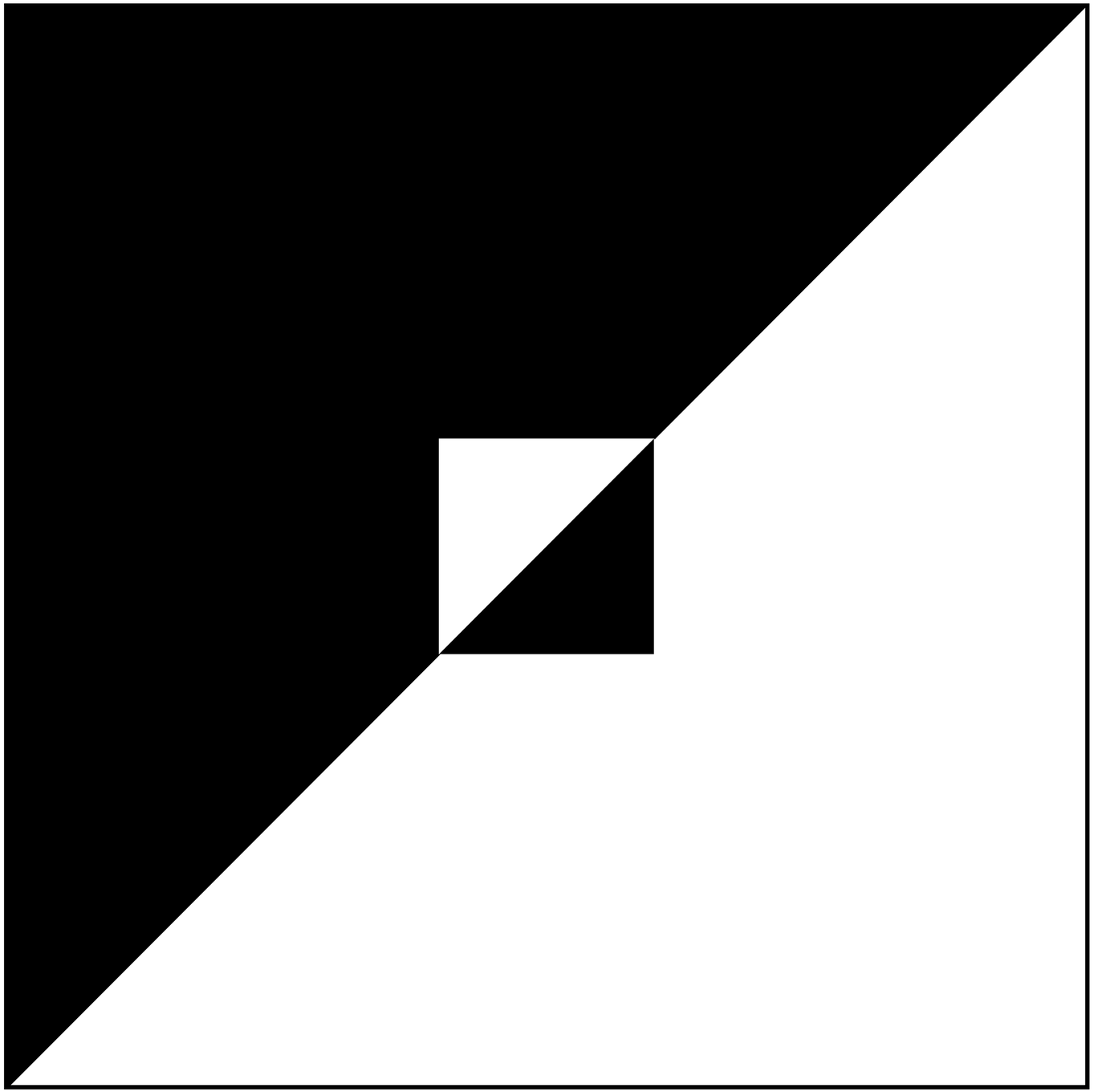

EEN SCRIPT IN 5 DELEN

Het lichttheater bestaat uit 5 delen, naar analogie met de structuur van de theaterstukken van WS. De verdeling in 5 delen is onder andere gebaseerd op de brandtijd van de fakkels in de tijd van WS. Als een fakkel was opgebrand doofde het licht en eindigde de scène. Een nieuwe fakkel werd aangestoken en het volgende deel werd ingezet.

Lichtdialogen
Ieder van de 5 delen van het lichttheater gaat een relatie of interactie aan met de omgeving in de vorm van een lichtdialoog.

1. Het Magische Kader
2. Baarhuisje
3. Spotlight I
4. Spotlight II
5. De Hoofdrol

TEGENSTELLINGEN

Iedere lichtdialoog vertegenwoordigt een thema in de vorm van een (Shakespeareaanse) tegenstelling. Deze tegenstellingen versterken elkaar, net zoals het spel van *licht en donker* dat doet.

Thematiek per lichtdialoog

1. Het Magische Kader	realiteit – fantasie
2. Baarhuisje	leven – dood
3. Spotlight I	kijken – bekeken worden
4. Spotlight II	kijken – bekeken worden
5. De Hoofdrol	to see – not to see

Interactief

Alle lichtdialogen worden interactief aangestuurd.
Zonder voorbijgangers geen beweging.
Zonder beweging geen licht en geen dialoog.
To See...or not to See.

ONTWERPCONCEPT

In iedere lichtdialoog zit, naast een inhoudelijk sterke link met het werk van WS, nog een extra gelaagdheid. De ontwerpen moeten namelijk zowel conceptueel als in hun vormgeving een onverwachte twist bieden. Zodat je ze op meerdere manieren kunt bekijken of ontdekken.

Zie ik het? Of zie ik het niet? Wat zie ik eigenlijk?
En wat zie jij? To See...or not to See.

LICHTDIALOOG 1.
HET MAGISCHE KADER

HET MAGISCHE KADER

Het magische kader is een portaal dat refereert naar het kader van het theaterpodium. De scheidingslijn tussen *realiteit en eindeloze fantasie*. Voorbijgangers worden In het magische kader in de spotlight gezet en daarmee een onderdeel van het lichttheater.

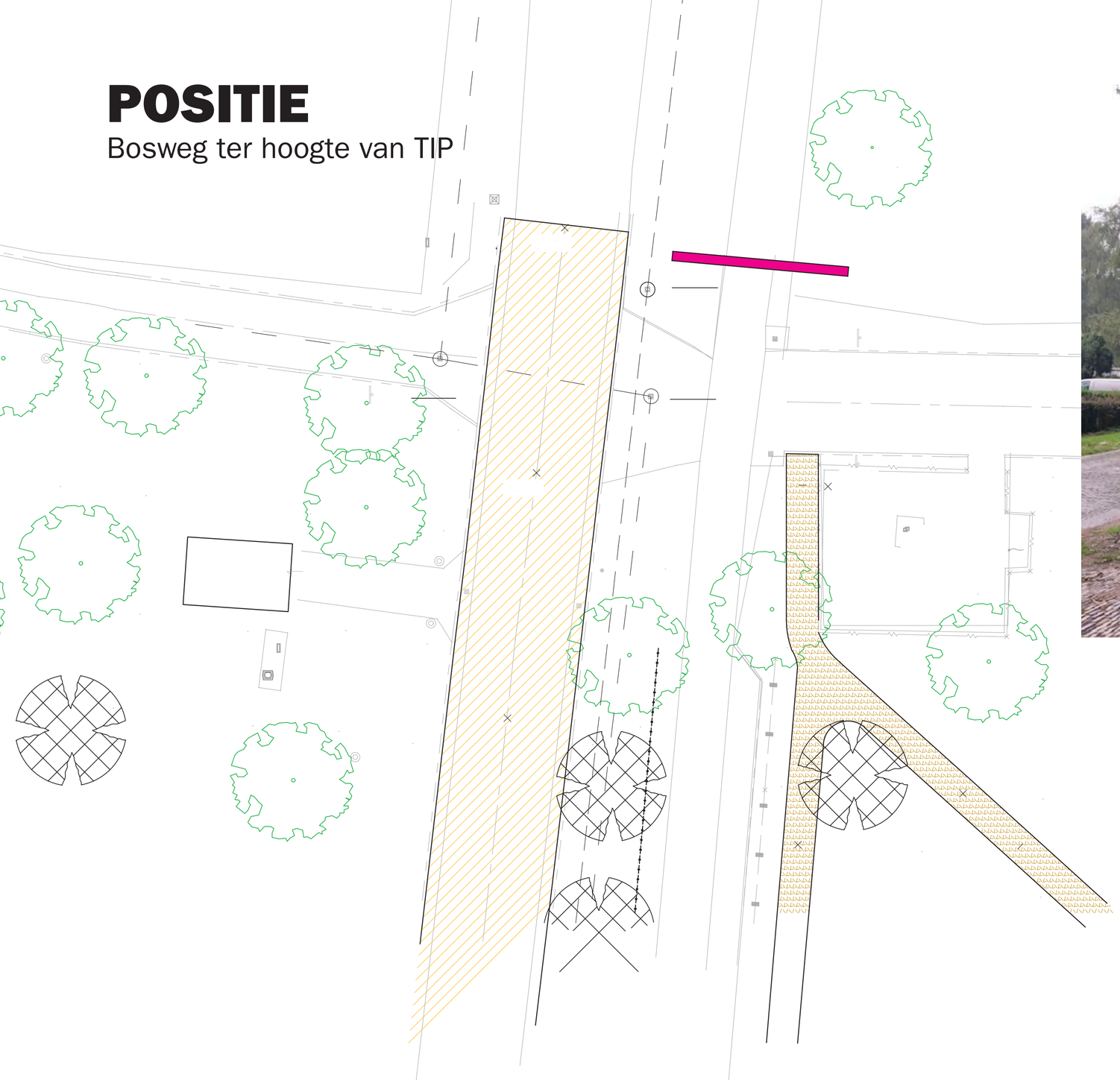
In de avond en nacht
Alleen de outline van het kader wordt zacht verlicht. Zodra er beweging is van voorbijgangers wordt de lichtintensiteit van het magische kader versterkt. De ogen ervaren het donker nog veel intenser nadat ze zijn geprikkeld door het licht in het magische kader.

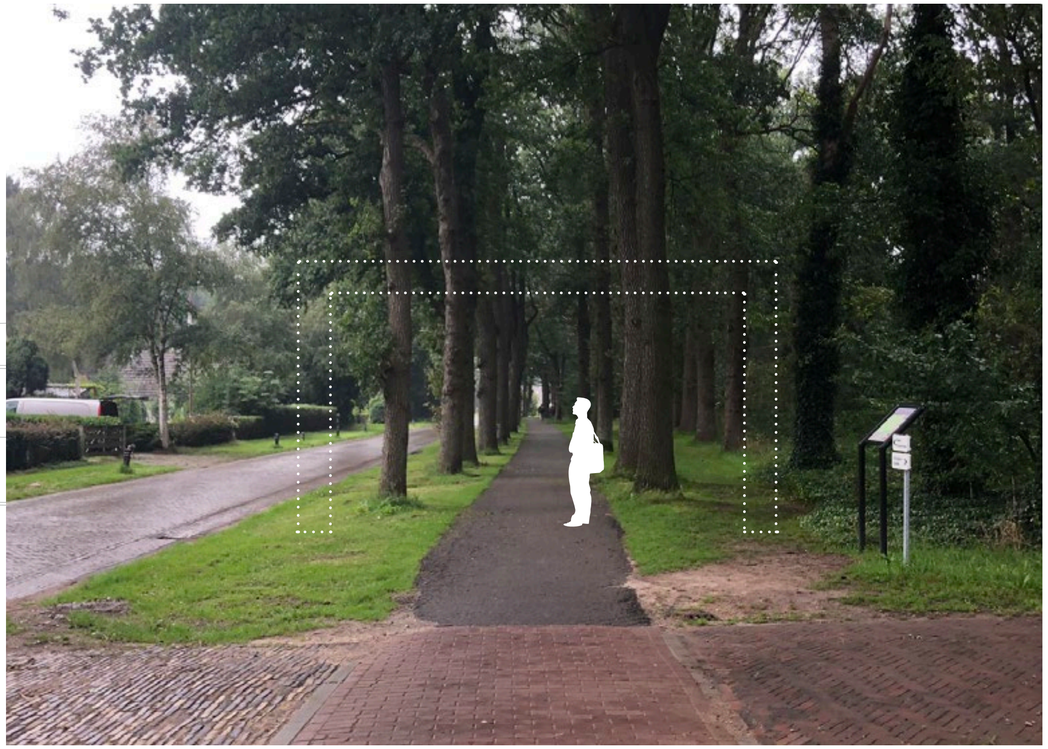
Laat de voorstelling beginnen...

POSITIE

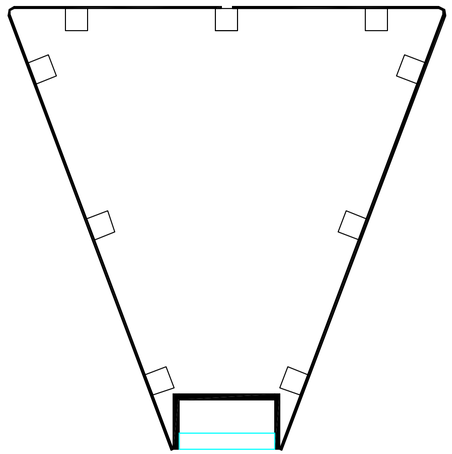
Bosweg ter hoogte van TIP

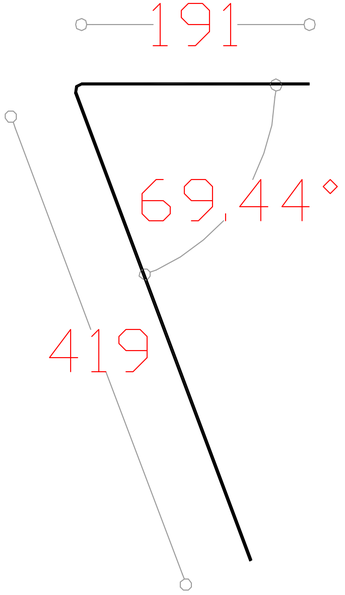

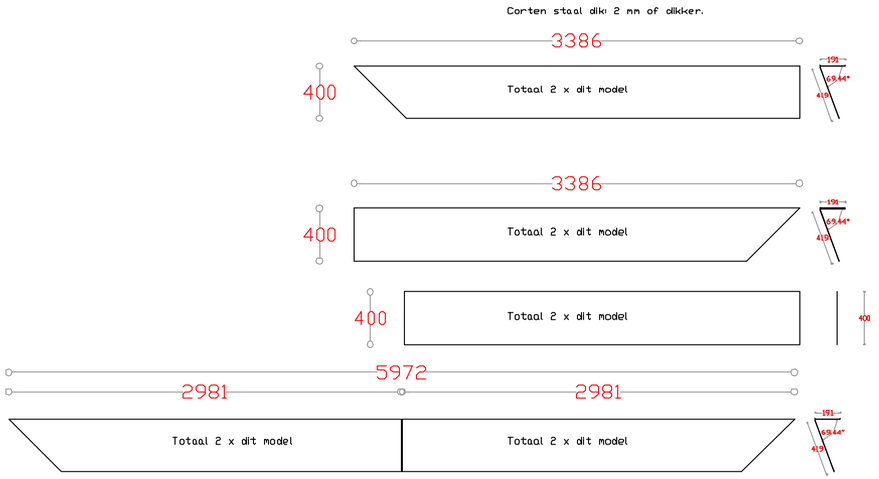

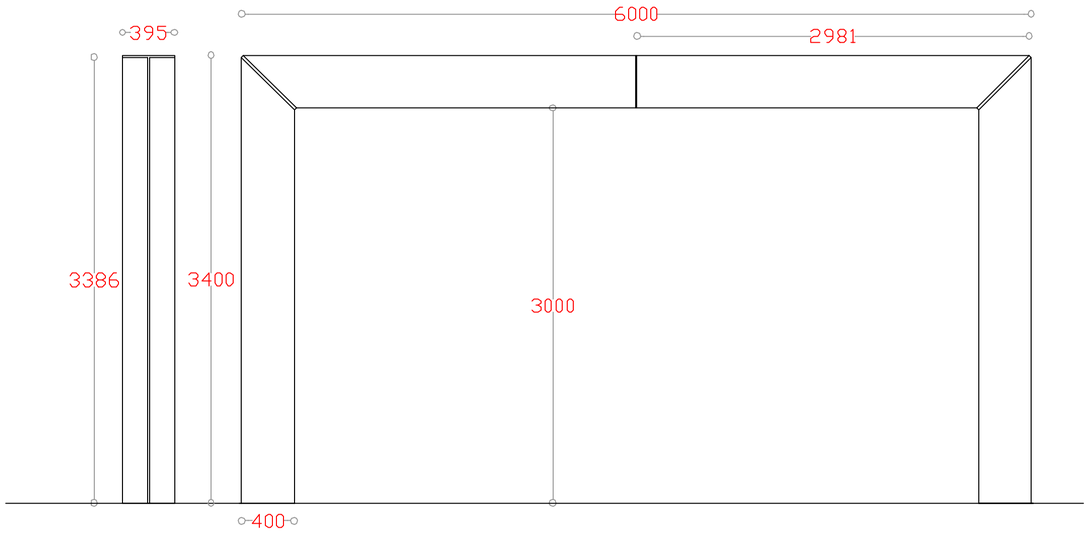
CONSTRUCTIETEKENING

Het Magische Kader | Vorm versie 1

MATERIALISATIE

Doelstelling is uitvoering in hoogglans RVS, dit heeft de extra dimensie van de spiegeling. Werkelijkheid die je tot verwondering brengt. Je ziet jezelf in het bos, op die plaats, als op een podium.

Vanwege de hoge kosten die een uitvoering in hoogglans RVS met zich meebrengt is er gekeken naar een alternatieve materialisatie. Dit is gevonden in cortenstaal, een weervast staal en de bruine roestkleur is het meest typische uiterlijke kenmerk.

LICHTDIALOOG 2 | BAARHUISJE

INTERACTIE MET DE OMGEVING

Lichtdialoog 2

BAARHUISJE

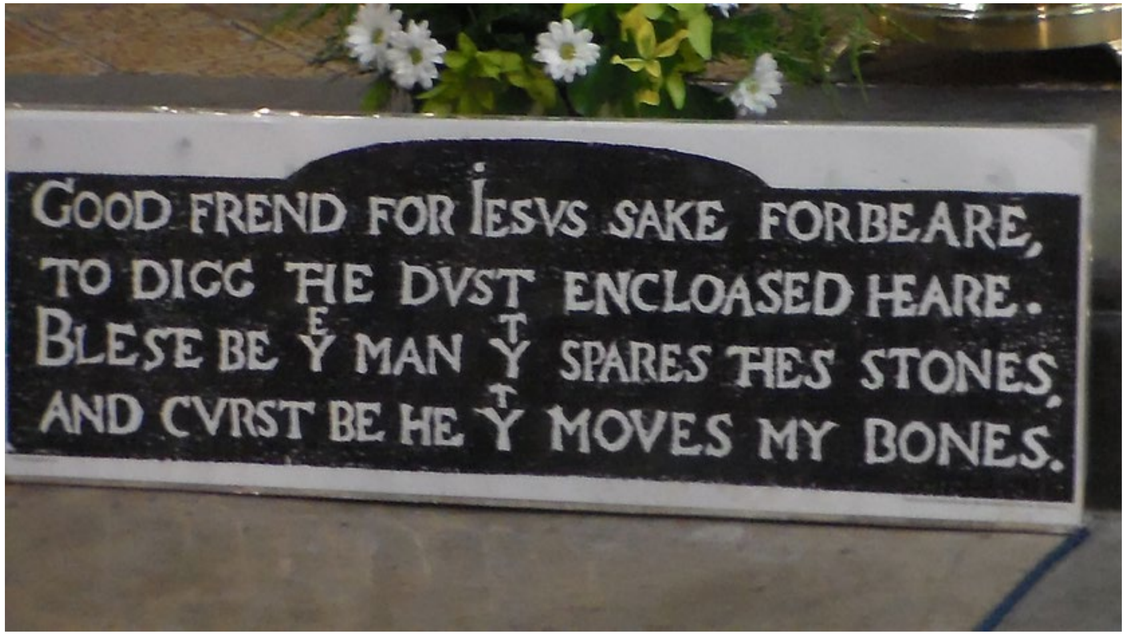
Thematiek: *leven – dood*

Grafschrift Shakespeare
“Good friend for Jesus sake forbeare,
To dig the dust enclosed here.
Blessed be the man that spares these stones,
And cursed be he that moves my bones.”
– WS

“Blessed be the man that spares these stones”
Verwijst tevens naar de Dievernaar die zich heeft ingezet om dit bijzondere huisje te redden.

VERBORGEN BOODSCHAP

Grafschrift WS

In dit grafschrift zijn verborgen betekenissen gevonden door de letters te rangschikken in rijen van verschillende lengtes. *To See...or not to See.*

Gravestone Epitaph

Array 14

GOODFRENDFORIE
SVSSAKEFORBEAR
ET O. DIGGTHEDVST
ENC. LOASED HEARE
BL E. STEBE Y EMANY
TSPARESTH ESSTO
NESANDCVRSTBEH
EYTMOVESMYBONE
S

Gravestone Epitaph

Array 14

GOODFRENDFORIE
SVSSAKEFORBEAR
ET O. DIGGTHEDVST
ENC. LOASED HEARE
BL E. STEBE Y EMANY
TSPARESTH ESSTO
NESANDCVRSTBEH
EYTMOVESMYBONE
S

Gravestone Epitaph

Array 15

GOODFRENDFORIES
VSSAKEFORBEARET
ODIGGTHEDVSTENC
LOASEDHEARBLES
TEBEYEMANYTSPAR
ESTHESSTONESAND
CVRSTBEHEYTMOVE
SMYBONES

Gravestone Epitaph

Array 18

GOODFRENDFORIESVSS
AKEFORBEARETODIGGT
HEDVSTENCLOASEDHEA
REBLESTEBEYEMANYTS
PARESTHESSTONESAND
CVRSTB E HEYTMOVESMY

TYPOGRAFISCH ONTWERP

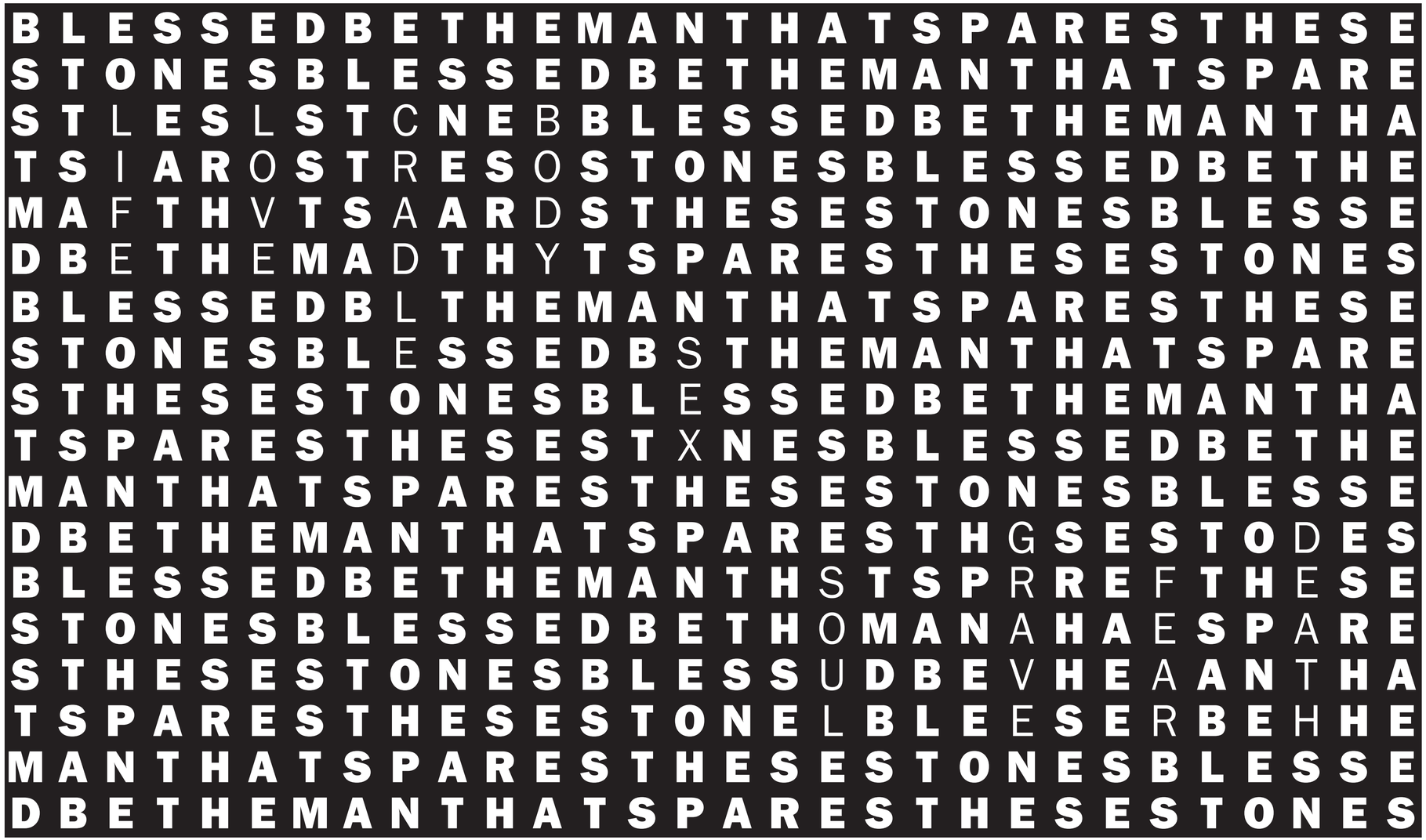
Baarhuisje: *leven – dood*

B L E S S E D B E T H E M A N T H A T S P A R E S T H E S E
S T O N E S B L E S S E D B E T H E M A N T H A T S P A R E
S T H E S E S T O N E S B L E S S E D B E T H E M A N T H A
T S P A R E S T H E S E S T O N E S B L E S S E D B E T H E
M A N T H A T S P A R E S T H E S E S T O N E S B L E S S E
D B E T H E M A N T H A T S P A R E S T H E S E S T O N E S
B L E S S E D B E T H E M A N T H A T S P A R E S T H E S E
S T O N E S B L E S S E D B E T H E M A N T H A T S P A R E
S T H E S E S T O N E S B L E S S E D B E T H E M A N T H A
T S P A R E S T H E S E S T O N E S B L E S S E D B E T H E
M A N T H A T S P A R E S T H E S E S T O N E S B L E S S E
D B E T H E M A N T H A T S P A R E S T H E S E S T O N E S
B L E S S E D B E T H E M A N T H A T S P A R E S T H E S E
S T O N E S B L E S S E D B E T H E M A N T H A T S P A R E
S T H E S E S T O N E S B L E S S E D B E T H E M A N T H A
T S P A R E S T H E S E S T O N E S B L E S S E D B E T H E
M A N T H A T S P A R E S T H E S E S T O N E S B L E S S E
D B E T H E M A N T H A T S P A R E S T H E S E S T O N E S

B L E S S E D B E T H E M A N T H A T S P A R E S T H E S E
S T O N E S B L E S S E D B E T H E M A N T H A T S P A R E
S T H E S E S T O N E S B L E S S E D B E T H E M A N T H A
T S P A R E S T H E S E S T O N E S B L E S S E D B E T H E
M A N T H A T S P A R E S T H E S E S T O N E S B L E S S E
D B E T H E M A N T H A T S P A R E S T H E S E S T O N E S
B L E S S E D B E T H E M A N T H A T S P A R E S T H E S E
S T O N E S B L E S S E D B E T H E M A N T H A T S P A R E
S T H E S E S T O N E S B L E S S E D B E T H E M A N T H A
T S P A R E S T H E S E S T O N E S B L E S S E D B E T H E
M A N T H A T S P A R E S T H E S E S T O N E S B L E S S E
D B E T H E M A N T H A T S P A R E S T H E S E S T O N E S
B L E S S E D B E T H E M A N T H A T S P A R E S T H E S E
S T O N E S B L E S S E D B E T H E M A N T H A T S P A R E
S T H E S E S T O N E S B L E S S E D B E T H E M A N T H A
T S P A R E S T H E S E S T O N E S B L E S S E D B E T H E
M A N T H A T S P A R E S T H E S E S T O N E S B L E S S E
D B E T H E M A N T H A T S P A R E S T H E S E S T O N E S

“BLESSED BE THE MAN THAT SPARES THESE STONES”

LIFE - DEATH, LOVE - FEAR, CRADLE - GRAVE, BODY - SOUL, SEX

BLESSEDBETHEMANTHATSPARESTHESE
STONESBLESSEDBETHEMANTHATSPARE
STLESLSTCNEBBLESSEDBETHEMANTHA
TSIARROSTRESOSTONESBLESSEDBETHE
MAFTHVTSAARDSTHESESTONESBLESSE
DBETHEMADTHYTSPARESTHESESTONES
BLESSEDBLTHEMANTHATSPARESTHESE
STONESBLESSEDBSTHEMANTHATSPARE
STHESESTONESBLESSEDBETHEMANTHA
TSPARESTHESESTXNESBLESSEDBETHE
MANTHATSPARESTHESESTONESBLESSE
DBETHEMANTHATSPARESTHGSESTODES
BLESSEDBETHEMANTHSTSPRREFTHESE
STONESBLESSEDBETHOMANAHAESPARE
STHESESTONESBLESSUDBEVHEAANTHA
TSPARESTHESESTONELBLEESERBEHHE
MANTHATSPARESTHESESTONESBLESSE
DBETHEMANTHATSPARESTHESESTONES

Lichtdialoog 2

BAARHUISJE

Artistieke impressie

LICHTDIALOOG 3 & 4 | SPOTLIGHT

INTERACTIE MET DE OMGEVING

Lichtdialoog 3 & 4

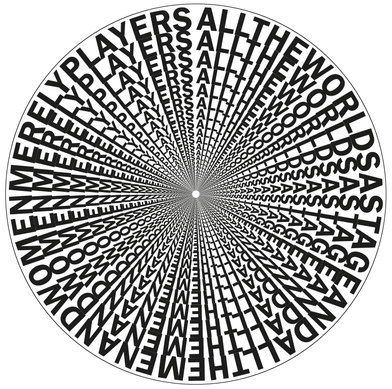
SPOTLIGHT

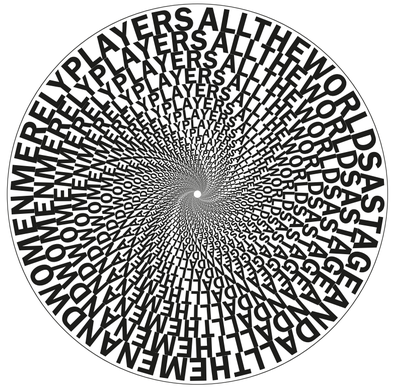
Thematiek: *kijken – bekeken worden*

De voorbijgangers worden in een spotlight van woorden gezet. Of zijn ze geen voorbijganger, maar een acteur, toeschouwer of een rekwisiet?

Quote Shakespeare
“All the world’s a stage,
And all the men and women merely players.”
– WS

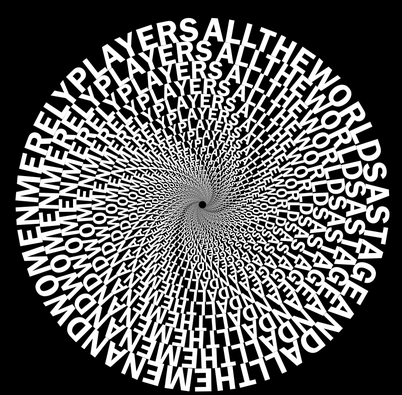

ALLTHEWORLDSASTAGEANDALLTHEMENANDWOMENMERELYPLAYERS

ALLTHEWORLDSASTAGEANDALLTHEMENANDWOMENMERELYPLAYERS

ALLTHEWORLDSASTAGEANDALLTHEMENANDWOMENMERELYPLAYERS

ALLTHEWORLDSASTAGEANDALLTHEMENANDWOMENMERELYPLAYERS

ALLTHEWORLDSASTAGEANDALLTHEMENANDWOMENMERELYPLAYERS

ALLTHEWORLDSASTAGEANDALLTHEMENANDWOMENMERELYPLAYERS

Lichtdialoog 3 & 4

SPOTLIGHT

Artistieke impressie

LICHTDIALOOG 5a | DE HOOFDROL

INTERACTIE MET DE OMGEVING

Lichtdialoog 5a

DE HOODFROL

Tegenstelling: *to see – or not to see*

Het lichttheater wordt door beweging gespeeld. Elke voorbijganger kiest bewust of onbewust zijn of haar rol hierin. Acteur, publiek, regisseur. De hoofdrol is echter alleen weggelegd voor Shakespeare zelf.

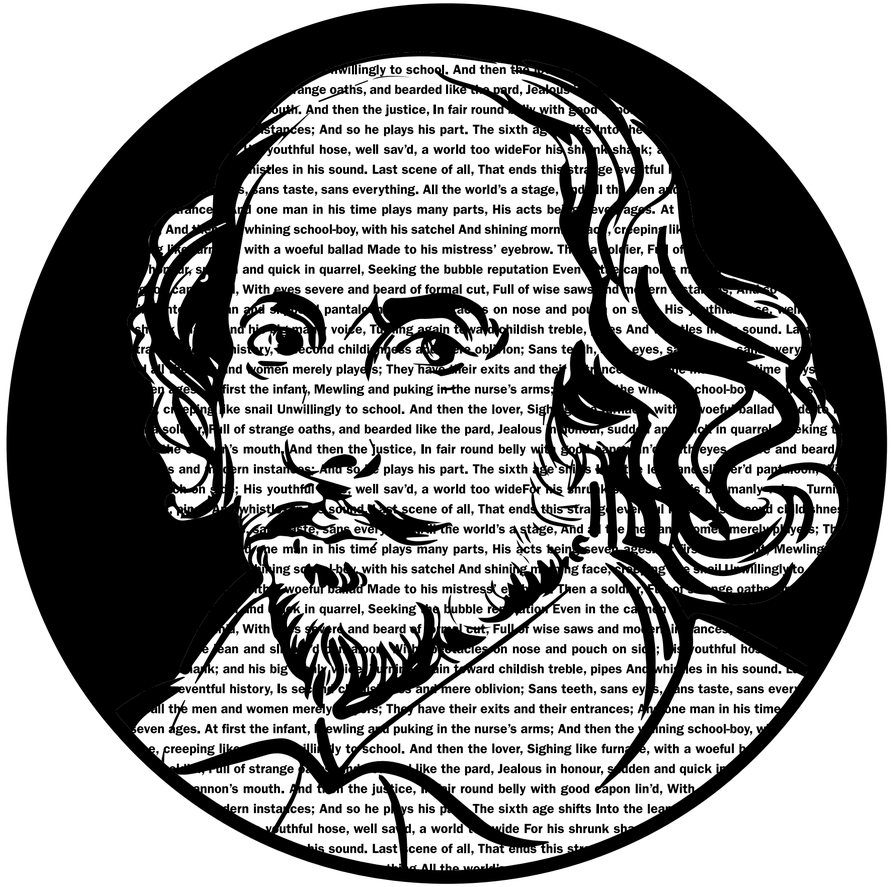
Als climax verschijnt de meester van het theater in de bomen als ‘verlichte geest’. Zijn portret zal als een anamorfose worden geprojecteerd op een grote boom vlakbij het theater. Het bijzondere van deze projectie is dat het portret alleen waarneembaar is wanneer je er recht voor staat. Vanaf de zijkant zie je alleen een verlichte boom. De ‘verlichte geest’ van Shakespeare verschijnt en verdwijnt aan de hand van het standpunt van de ogen.

To See...or not to See.

PORTRET SHAKESPEARE

Hoofdrolspeler: *to see – or not to see*

Tekstlaag: *“All the world’s a stage”*

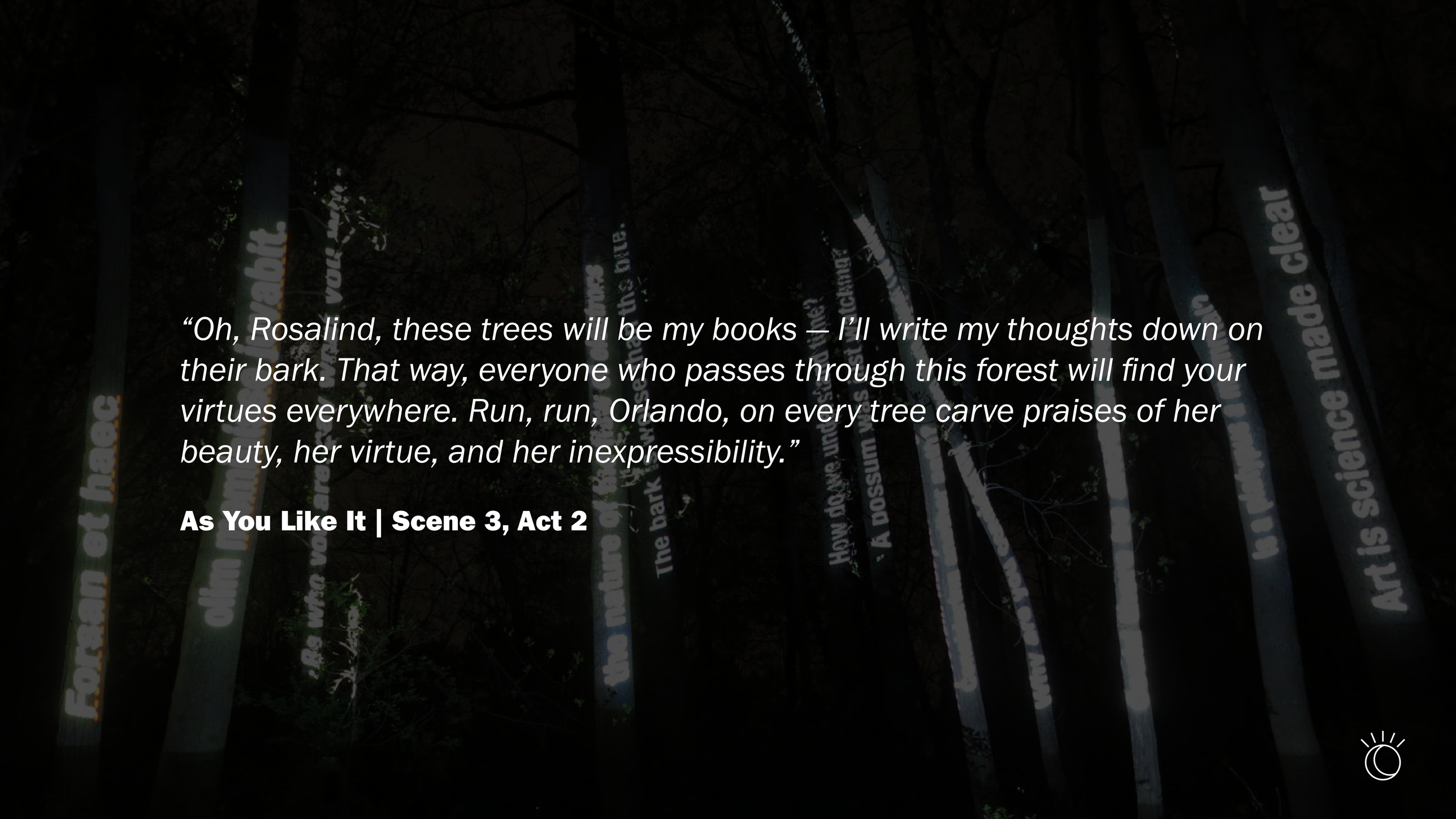
Lichtdialoog 5a

DE HOODFROL

Artistieke impressie

LICHTDIALOOG 5b | TREE OF LOVE

INTERACTIE MET DE OMGEVING

“Oh, Rosalind, these trees will be my books — I’ll write my thoughts down on their bark. That way, everyone who passes through this forest will find your virtues everywhere. Run, run, Orlando, on every tree carve praises of her beauty, her virtue, and her inexpressibility.”

As You Like It | Scene 3, Act 2

Lichtdialoog 5b

TREE OF LOVE

Als de boom in de herfst zijn blad verliest wordt de gobo vervangen en krijgt de kale boom een nieuwe huid van licht. De Shakespeareaanse thematiek van *liefde vinden in het bos* staat dan centraal.

De geprojecteerde liefdesverklaringen zijn titels van de werken van WS, maar dan met een twist. Ze zijn namelijk zelf verliefd. Deze verliefde titels kunnen worden gezien als een hommage aan het werk van William Shakespeare.

Lichtdialoog 5b

TREE OF LOVE

Artistieke impressie

AS YOU LIKE IT	**AS YOU LOVE IT**
MUCH ADO ABOUT NOTHING	**MUCH ADO ABOUT LOVING**
MIDSUMMER NIGHT'S DREAM	**MIDSUMMER NIGHT'S LOVE**
THE TAMING OF THE SHREW	**THE TAMING OF THE LOVE**
THE MERRY WIVES OF WINDSOR	**THE MERRY LOVERS OF WINDSOR**
ALL'S WELL THAT ENDS WELL	**ALL'S WELL THAT LOVES WELL**
HAMLET	**HAMLOVE**
MACBETH	**MACLOVE**
ROMEO AND JULIET	**ROMEO LOVES JULIET**
LOVE'S LABOUR'S LOST	**LOVE'S LABOUR'S LOST**
KING LEAR	**KING LOVE**
OTHELLO	**OTHELLOVE**
THE WINTER'S TALE	**THE LOVERS TALE**
MEASURE FOR MEASURE	**LOVER FOR LOVER**
THE COMEDY OF ERRORS	**THE COMEDY OF LOVERS**

“I LIKE THIS PLACE
AND COULD WILLINGLY WASTE MY TIME IN IT”
SHAKESPEARE